

Uredništvo in upravništvo v Kopitarjevi ulici šte. 6 — Telefon uredništva šte. 50 — Telefon upravništva šte. 328

za četrť leta K 36.—
za en mesec K 12.—

LDU Nauen, 14. maja. (Radio Grič)
»Corriere della Sera« preti s sankcijami
proti Korfantyju in poljski vladi. List pravi:
Ako bi bilo treba, bi se morala Nemčija
pooblastiti, da s svojimi četami nadomesti

zavezniške čete. Tudi »Secolo« ljuto napada poljsko vladu. V glavnem zavzema Italija posredovalno stališče med Francijo in Anglijo.

LDU Dunaj, 14. maja. (Dun. KU) Kakor se poroča listu »Neue Freie Presse« iz Varšave, je odsek za zunanje posle v svoji včerajšnji seji zunanjemu ministru knezu Sapiehi enoglasno izrekel nezaupnico. Gotovo je, da poda knez Sapieha svojo ostavko.

NA HRVATSKEM JE VSE MIRNO.

Zagreb, 17. maja. (Izv.) Včeraj bi se smela vršiti velika skupščina Radičeve stranke. Ker pa je vlada to prepovedala, se je vršil samo sestanek zaupnikov. Vse alarmantne vesti belgrajskih listov, so ostale samo želje demokratske klike. Sestanek se je izvršil popolnoma v miru.

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA FRAN-COSKEM.

LDU Pariz, 15. maja. (Havas.) Nocoj je brzovlak Pariz-Toulouse iz doslej še neznanih vzrokov pri postaji Vigois skočil s tira. Štiri osebe so mrtve, med temi trije vojaki. Druga železniška nesreča se je dogodila vsled pokvarjene proge pri postaji Perigueux. Na kolodvoru La Bachelerie je osebni vlak zavozil v neki drug vlak, ki je stal na progi, pri čemer je izgubilo življenje sedem oseb, 33 pa je bilo težko poškodovanih.

BOJI ŠPANCEV Z MAVRI.

LDU Madrid, 14. maja. (Havas) Uradno javljajo: Čete Laracha so prišle včeraj v Gaetan. V gosti megli so zašle v zasledo Mavrov, ki so jih obkolili. Razvil se je trdovraten boj, ki je končal s tem, da so Mavri zbežali. Španske čete so zadale Mavrom številne izgube, dočim so imele same samo 21 vojakov in enega častnika mrtvega. Osem častnikov in 95 vojakov, med temi 71 domačinov, je bilo težko ranjenih.

POZIGI NA ANGLEŠKEM.

LDU London, 16. maja. (Reuter) Sinoči so se v različnih okrajih na periferiji Londona izvršila skrivnostna zločinstva, ki se pripisujejo sifajnovcem. Okranci in s samokresi oboroženi ljudje so streljali na osebe in poskušali požigati. Imeli so seboj steklenice, napolnjene z gorljivimi tekočinami, jih razbijali ter zažigali, nato pa so pobegnili. Kjer se jim je kdo uprl, so pojeignili orožje. Ranili so več oseb, med temi eno smrtno. Požare so kmalu pogasili. V okrajih St. Alban so ustrelili bivšega orožnika in njegovo soprogo. V Liverpoolu so zaleteli velik požar.

NESREČA NA JEZERU.

LDU Innsbruck, 15. maja. (DunKU.) Pozno ponoči je semkaj došla vest, da se je pri Seespitzu ob Aachenskem jezeru podrl vkrcevalni most neke ladje ravno ko je bilo na njem veliko število izletnikov. Po eni verziji je mrtvih sedem žensk in en otrok, šestnajst oseb pa težko poškodovanih. Po drugi verziji je 18 mrtvih in veliko število poškodovanih.

LDU Innsbruck, 17. maja. (DunKU) O nesreči pri Aachenskem jezeru se doznajajo nastopne posameznosti: Ko so ljudje ob dvanajstih opoldne šli na parnik »Mesto Innsbruck« pri parniškem postajališču Seespitz, se je naenkrat podrl ladijski mostič na srednjem koncu in mostič s 70 osebami, ki so stale na njem, je padel v jezero. Usluženec, ki je bil pri vrveh, je med prvimi padel v vodo, pa je hitro prišel ven in takoj začel reševati ponesrečence. Posrečilo se mu je, da je deset oseb spravil na suho. Nek orožniški nadzornik je rešil osem oseb in sin ladijskega kapitana pet

oseb, obenem pa so vsi mornarji priskočili na pomoč ponesrečencem. Dva nemška zdravnik in trije medicinci so prevzeli zdravniško pomoč. Oživel so 20 nezvestnih; osem oseb, sedem žen in enega petletnega otroka, vse iz Innsbrucka in okolice pa niso mogli več oživeti, ker so bili mrtvi. Od ostalih potnikov ni bil nobeden težko poškodovan. Ponesrečence so prepeljali v bolnišnico v Innsbruck.

Politični dogodki.

Demokratski rekurz proti volivni sreči. Demokrati se z usodo, ki jim jo je naklonila volivna sreča oziroma nesreča ob zadnjih volitvah v občinske odbore, ne morejo in nečejo sprijazniti. Posebno poraz v mestih jih peče kakor živ ogenj, ki mu iščejo leka v sredstvih političnega kojnederstva. Tako napoveduje nedeljski »Sl. Narod«, da morajo v mesta priti komisariji ali pa se morajo vršiti nove volitve na podlagi popravljenega občinskega volivnega reda. Pri tem mislijo najbrže na srbski občinski volivni red, ki daje stranki, katere dobi pri volitvah izmed vseh strank največ glasov, dve tretjini mandatov. Tako bi dobili liberalci v Ljubljani, ako bi jim bila sreča vsaj toliko mila, kakor zadnji pot, namesto 18 kar 32 mandatov, opozicija pa namesto 29 samo 16 mandatov. Enkrat že je Belgrad »popravil« slovenski občinski volivni red na korist demokratom, sedaj naj ga popravi v drugo. Ker gre v tretjič rado, liberalcem tudi to pot ne bi cvetela sreča. Ali ne bi bilo boljše, da se ucajo v usodo?

Sv. Peter pri Mariboru. V novem občinskem odboru so dobili zastopstvo tudi naši viničarji. Njih kandidati so bili izvoljeni na listi SLS.

Glasovanje za Nemčijo in skrb za Koroško. V navzočnosti zveznega kancelarja dr. Mayra, zveznega ministra za notranje posle dr. Rameka in zastopnikov vseh političnih klubov Koroške, kakor tudi zastopnika nižje-avstrijskega deželnega zbora, se je solnograška deželna vlada 14. t. m. bavi-la s pomisleki zvezne vlade proti ljudskemu glasovanju za priključitev k Nemčiji. Sklenili so, izročiti pomisleke zveznega kancelarja in koroških zastopnikov upravnemu in ustavnemu odseku, kakor tudi priključitvenemu odseku solnograškega deželnega zbora, ki naj se posvetuje, ali naj se z ozirom na politični položaj, v katerem je solnograška zbornica svojčas izdala glasovalni sklep, smatra situacija za bistveno izpremenjeno. Za ta slučaj bo deželni zbor sklepal o tem, ali naj ostane glasovalni sklep v veljavi, ali naj stopi na mesto glasovanja kaka druga manifestacija.

Protiboljševiški nastopi v Petrogradu. Londonska »Times« poroča iz Petrograda dne 14. t. m., da v Petrogradu že osem dni niso delili kruha. Preminoli ponedeljek se je razvila po ulicah cerkvena procesija, ki se ji je pridružila večina prebivalstva. Udeležniki so prisilili mimoidoče boljševike, da se pred sprevedom odkrijejo. Vlada je poslala automobile in straže, da procesijo razženejo. Toda verniki so te straže razorožili; mnogo vojakov je bilo pri tem ustreljenih.

Pomoč proti brezposelnosti v novih italijanskih pokrajinah. Italijanska vlada je zvišala kredit za javna dela v novih pokrajinah kot odpomoč proti brezposelnosti za 30 milijonov lir. Ob enem je podaljšala rok za prošnje pokrajin, občin in zadrug za kredit iz tega zaklada od 15. maja na 15. julija t. l. V tem roku se morajo dotična dela tudi že začeti izvrševati. Za obnovna dela v novih pokrajinah se dovoli zadrugam poseben kredit.

Dnevni dogodki.

Za župana v Mostah je bil včeraj izvoljen zasebni uradnik komunist Franc Skobel z 12 glasovi. Zanj so glasovali tudi nekateri odborniki Gospodarske liste.

Zahteve odpuščenih jugoslovanskih mornarjev. Ker so jugoslovanski mornarji z vseh italijanskih ladij odpušteni, zahtevajo, da jim Zveza mornarjev (Federazione del lavoratori del mare) vrne vse prispevke, ki so jih bili doslej vplačali. Na posameznega jugoslovanskega mornarja odpade približno 1000 lir ter bo morala Zveza izplačati 2 in pol milijona lir.

V mariborski klavnic pokoljejo teden za tednom naravnost velike množine živine, katere meso se potem izvaža v Nemško Avstrijo. Seveda je to samo prvo vrsto blago. Tukajšnji mesarji pa zabavljajo, češ, da ne morejo dobiti živine, ker izvozniki vse pokupijo ter prodajajo meso skoraj vedno bolj slabe vrste, za boljše pa računajo. No, pa dosedaj se ni bilo slišati, da bi kateri mariborski mesar obubožal, pač pa je med njimi že precej takšnih, ki so precej petični in podobni bolj kapitalistom kot pa mesarjem.

Koliko je komunistov na Češkoslovaškem. Glasom podatkov komunističnega tajništva šteje socialnodemokratska levica na Češkoslovaškem 2622 krajevnih organizacij s 457.774 člani; od tega odpade na Prago 49.000, na Slovaško 271.000 članov.

Obglavljen zločinec. 11. t. m. so v Berlinu obglavili mnogokratnega morilca Schumanna. Rabelj Schwietz je nastopil po starih predpisih v cilindru, fraku in rokavicah s težko sekuro. Glava je odletela na mah. Schumann je bil radi svojih nešte-tih zločinov obsojen šestkrat na smrt, na dosmrtno ječo itd.

»Ja, ja, koncesija me stane 10.006 kron, en par tavcent pa še gospodu komisarju Pezdicu!« je v razgovoru z Marjeto Šejnost rekla Franciška Novak, gostilničarjeva žena v Radovljici o priliki, ko ji je Šejnost čestitala, ker je dobil njen mož poletni 1920 koncesijo za gostilno. Deželno sodišče je v smislu § 104 srbskega kriminalnega zakona obsodilo Novakovo v 3 dni strogega zapora.

Ljubljanski dogodki.

Dve zanimivi sodni razpravi.

OPERNI PEVEC G. KOVAČ PRED SODIŠČEM.

Danes se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obravnava proti g. Kovaču radi dejanskega napada na g. Kogoja. Sodnik g. Premerstein, državni pravdnik g. dvorni svetnik Andolšek. Zastopnik zasebnega udeleženca g. dr. Remec. Zagovornik g. Kovača g. dr. Krivic. Po zaslišanju obtoženca in tožitelja predlaga g. Andolšek, da se cela zadeva odstopi državnemu pravdniku z ozirom na možnost težke telesne poškodbe in z ozirom na to da obstoji proti g. Truhoviču tudi sum pregreška. Zastopnik g. Kogoja se pridruzuje temu sklepu in se zadeva odstopi državnemu pravdniku v nadaljnje postopanje. Za tem se je pričela obravnava.

G. PESEK PROTI DRUŠTVU JUGOSLOVANSKIH NOVINARJEV.

Zanimanje za obe razpravi je bilo veliko in je bila sodna dvorana polna ljudi, največ umetnikov in novinarjev. Gosp. Pesek je ovadil odbornike društva jugoslovanskih novinarjev: Smodeja,

Vodeba in Kosovela, ker so v varstvo interesov svojega organiziranega stanovskega tovariša proti Jugoslaviji proglasili zaporo. Toženi so bili radi izsiljevanja. Smodeja, predsednika društva, je zastopal dr. Natlačen, Vodeba in Kosovela sta zastopala dr. Fettich in dr. Fornazarič, tožitelja Peska pa dr. Furlan. Sodnik Premerstein je vse obtožence oprostil.

Ij Birmovanje v Ljubljani. Ob binkoštnih praznikih so premilostni gospod knezoškoč v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja podelili zakrament sv. Birme 2480 birmancem.

Ij Zahvala. Vsem velikodušnim darovalcem, ki so pomagali Stolni Vincencijevi konferenci, da je preskrbela šestim birmancem poleg botrov vso obleko, čevlje, perilo itd. in obdarovala še šest drugih birmancev deloma z obleko, deloma s čevlji in perilom, izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Bog plačaj! — Stolna Vincencijeva konferenca.

Ij Dances se vrši koncert »Glasbene Matice« v unionski dvorani. Začetek ob 8 uri. Glavna skladba »V pepelnici noči« Sattnerjeva se izvaja prvič. Opozorjamo občinstvo na točen pričetek. Sedežev ni več na voljo, pač pa nekaj stojišč. (k)

Ij Sestanek odborov vseh slovenskih ženskih organizacij je jutri, v sredo, ob 5 uri popoldne na Mladiki. Namen: shod za žensko volivno pravico.

Ij Nadaljevanje občnega zbora »Samopomoči« bo v sredo, dne 18. t. m. zvečer ob 8 uri v dvorani Mestnega doma.

Ij Smrtna žrtv svojega poklica. Na glavnem kolodvoru je bil dne 16. t. m. popovožen 37 letni oženjeni premikar južne železnice Ivan Pungčan, stanujoč v Novem Vodmatu št. 106 pri premikanju voz. Kolo mu je šlo čez spodnji del života. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, v kateri je na zadobljenih poškodbah umrl.

Ij Koncert Lisinskega se definitivno vrši v torek, dne 24. maja v unionski dvorani. Vstopnice so že na razpolago. (k)

Ij Kupčija z ukradenim firnežem. Iv. Rihar in Tomaž Rihar iz Zelene jame sta prodajala ukradeni firnež, o katerem se ne ve, čigav je pravzaprav bil. Šlo je za vrednost 16.000 kron. Deželno sodišče je zato vsakemu prisodilo 6 mesecev ječe.

Ij Oživljen obešenec. Včeraj zvečer ob pol osmi uri sta v Tivoliskem gozdu našla dva stražnika obešenega vojaka. Odrezala sta hitro jermen, ki je obešenec na njem visel, ter ga zopet oživili. Nato so ga odpeljali na stražnico ter poklicali vojaško patroljo, ki je obešenca vzela s seboj. Vzrok samoumora je ljubosumnost.

Naša društva.

d Zveza trgovskih in privatnih nameščenec priredi dne 5. junija t. l. izlet v Kamniško Bistrico. V soboto, dne 4. junija se vrši prijateljski večer v prostorih gosp. Kladnika. Kdor se želi udeležiti tega večera, se naj zgleda v društvenih prostorih na Starem trgu št. 2; od 18. do 19. ure zvečer. Odhod iz Ljubljane bi bil v nedeljo, dne 5. junija zjutraj. Zbirališče na državnem kolodvoru. V Kamniku na kolodvoru pozdrav kamniške skupine, potem odhod v Kamniško Bistrico. Na kolodvoru v Kamniku čaka ovcenčan voz, kateri bo na razpolago. Radi tega pozivljamo vse člane in članice na sestanek, ki se vrši dne 25. t. m. ob pol osmi uri zvečer v društvenih prostorih, Stari trg št. 2, II. nadstr., levo.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

77

»Blagoslovljeni naj bodo bogovi, ako mi hoče ona izkazati tako naklonjenost! Oni dan, ko bom tako počaščen, bo vedno belo zaznamovan!«

»Toda tvoje oko je nemirno celo sedaj, ko tako govoriš — barva ti prihaja in izginja — neho te se pomikaš proč — komaj čakaš, da se pridružiš Jone!«

V tem trenutku je namreč prišla Jone in Glavka se je v resnici polastila nemirnosti, katero je ljubosumna krasotica opazila.

»Ali me more občudovanje ene ženske narediti nevrednega prijateljstva druge? Ne potrjuj na ta način, o Julija, sramotena svojega spola po pesnikih!«

»Dobro, prav imaš, učiti se hočem tako misliti. Glavk, še en trenutek! Ti se nameravaš poročiti z Jone, ali ne?«

»Ako mi Parke dovolijo, tako je moje trečno upanje.«

»Sprejmi torej od mene v znamenje najinega novega prijateljstva dar za svojo nevesto. Saj veš, da je med prijatelji navada, da podarijo nevesti in ženinu malo znamenje svojega spoštovanja in naklonjenosti.«

»Julija! Od takega bitja kakor si ti,

ne morem zavrniti znamenja prijateljstva. Jaz sprejem dar kot dobro znamenje Fortune same!«

»Po pojedini, ko gosti odidejo, pojdeš torej z menoj v moje sobe in ga sprejmeš iz mojih rok. Ne pozabi!« je rekla Julija, ko se je pridružila Panzovi ženi in pustila Glavka, da poišče Jone.

Vdova Fulvija in edilova soproga ste imeli živahen in resen pogovor.

»O Fulvija! Zagotavljam te, da javljajo poslednja poročila iz Rima, da postaja kodranje las zastarelo; sedaj jih nosijo samo spletene v stolpe kakor Julija ali vrene v podobni čelade — galerijska moda, kakor jo vidiš pri meni; mislim, da delajo lep vtis. Zagotavljam te, Vespj (Vespj je bilo ime junaka iz Herkulaneja) jih zelo občuduje.«

»Nikdo pa ne nosi las kakor ona Neapolitanka, na grški način!«

»Kaj, spredaj razdeljene, z vozom zadaj? Oh, ne; kako smešno je to! Spominja me na kip Dijane! Toda ta Jona je krasna — ali ne?«

»Ljudje pravijo tako; ona pa je tudi bogata; poročila se bode z Atencem — želim ji vse dobro. On ji ne bo dolgo zvest, sumim; ti tujci so zelo nezvesti!«

»Oh, Julija,« je rekla Fulvija, ko se ji ma je trgovčeva hči pridružila, »ali si že videla tigra?«

»Ne.«

»Vse gospe so si ga že ogledale. Tako lep je!«

»Nadejam se, da najdejo kakega zločinca zanj in za leva!« je odgovorila Julija. »Tvoj soprog,« (in obrnila se je k Panzovi ženi), »se ne pobriga za to stvar tako, kakor bi se moral.«

»No, zares, postave so premile,« je odgovorila gospa s čelado. »Tako malo se zgodi hudodelstev, za katere je določena kazen arene! In potem tudi gladijatorji postajajo vedno bolj mehkužni! Najčvrstejši bestiarji izjavljajo, da se radi bore z divjim mrjascem ali bikom, kar se pa tiče leva ali tigra, se jim pa zdi igra preveč resna!«

»Vredni so mitre!« je odvrnila Julija zaničljivo.

»Oh! Ali si videla novo hišo našega dragega pesnika Fulvija?« je rekla Panzova žena.

»Ne; ali je lepa?«

»Zelo lepa — tako dober okus! Pri-poveduje se pa, da ima zelo nedostojne slike. Ženskam jih noče pokazati; kako neolikanol!«

»Ti pesniki so vedno čudni ljudje,« je rekla vdova. »Zelo zanimiv človek je on; kako lične stihe piše! V pesništvu zelo napredujemo; nemogoče je sedaj čitati stare stvari!«

»Včasih no moški v Orientu nosili mitre, kar so smatrali kot posebno znamenje mehkužnosti.«

»Izjavljam, da sem popolnoma tvojih misli,« je odvrnila gospa s čelado. »Tako mnogo več sile in energije v moderni šoli.« Vojak se je pridružil ženskam.

»Z mirom se sprijaznim,« je rekel, »kadar vidim take obraze!«

»Oh, vi junaki se vedno laskate!« je odvrnila Fulvija, ki se je požurila, da obrne poklon posebno na samo sebe.

»Pri tej verižici, ki sem jo prejel iz samih cesarjevih rok,« je odvrnil vojak in se igral s kratko verižico, ki mu je visela okolo vratu kakor ovratnik, mesto da bi segala doli na prsa, kakor so jih nosili nevojaki, »pri tej verižici, delate mi krivico! Jaz sem preprost človek — vojak mora biti vedno tak!«

»Kako se vam dopadajo pompejske žene vobče?« je rekla Julija.

»Pri Veneri, nadvse krasne! Naklonjene so mi nekoliko, to je resnica, in radi tega so mojim očem še enkrat tako čarobne.«

»Me ljubimo vojake,« je rekla Panzova žena.

»Vidim, pri Herkulu! Celo neprijetno je, ako človeka v teh mestih preveč časte. V Herkulaneju splezajo na streho mojega atrija, da me vidijo skozi compluvium; občudovanje državljanov je v začetku prijazno, pozneje pa postane nadležno.«

(Dalje.)